

סוכה פרק ראשון סוכה

(א) עירובין יד. לקמן בב.
[ומספיק עירובין פ"א
ו'ן, (ב) אהלית פ"י
מ"א (ע"ש, ג) ע"ז ט"ג,
(ד) עירובין כ"ג, ה, ס' י"ג:
תרוח דהוא, ו' כס"א:
טוהריט שאין פ"ח,

הגהות הב"ח

(א) גמ' אמר רב הונא
וכו' אלא שמנה אמות
מנוממנות: (ב) רש"י ד"ה
מן הגז, י"ב ס"א ה"מ
מן הצד הוא דאמרין
בשמיעטור לאויר הוי
מיעוט דאורי הנשאר
אמרין ביה לבוד מן
הגז אבל אם יש אויר
ג' באמצע ומיעוט עד
פחות פליגי ביה אי
הוי מיעוט:

מוסף רש"י

ומודה רבי מאיר. בין
שם בהן ארבעה בין שאין
בהן ארבעה (ע"ע יד.).
שמונה פסג בניהם.
פסגות גגן ויקב דלא
סקן כשר, והכי נמי מלי
ליתמי מודה ר' יהודה
בצדן דא"כ צ"ל ארבעה
דפסלוג, ש"ס יש בין נטר
לנטר כו', והיא דקטק
ר' מאיר כותבא דיה,
לדפלו ר' מאיר דמחמי
מויה כח' (שם). וא"כ
הכשר סוכה באמצע.
דכי יתב נטר ופסל עד
אלמנע מהאי גיטא וחור
וממחל מנח' ע"ע ונתן
נטר מחלה וחרת כן
פסל כמו כן עד אמצע,
הו"ל זהו שני פסלים.
כאננת וכן על שמונה
עמקים וליכא הכ"ר סוכה,
ונקריט שבה לא פסלי לה,
דלמרינן דופן עקומה עד
הפסלים האמצעיים (שם).
צחנתא. חילק, דבב
הנרא. דבב טס הניגר
(ע"ז ט"ז). דרדיפ' מ"א.
בכח מקלחין, דבב"ש
כלנ"ז (שם). דג מרבה
טינייהו דג טמא.
קרקעת על אוחי הניגר
אין מגדל דגיס ע"א
(שם). סיכך לב גבי
אכסדרה שיש לה
פצימין. שמי דפנות
ש"ס לא כחלפתה לאורסי
עשויה כמזוי, וצונן
עלשית וכניעית קבועין
עמודים לקרי הויות יש
לחם טפח (עירובין צג). אל:
עמודין קבועין במחלימתה
פחות מג' (שם צ"ח).

רבינו הגנאל

מודה ר' מאיר שאם יש
בין נטר לנטר כמלא
נטר שמונה פסל בניהן
וכשרה, ומודה ר' יהודה
שאם נתן עליה נטר
שחב ר' טפחים שברה.
בשלמא לרב דאמר לעולם
בר' אמות משום הכי
כשרה. אלא לשמואל
דאמר באמצע בארבעה
טפחים פסלה קריא.
ומשיר רב תונא ברה ק"ה
יהושע אליבא דשמואל,
הכא באה מתני' בסוכה
שאין בה אלא ח' אמות על
ח' אמות מצומצמות שהן
ארבעים ושמונה טפחים
היא, וכגון דמסכך בה נטר
ופסל ונטר ופסל מהאי
גיטא, ונטר ופסל ונטר
ופסל מהאי גיטא דהו"ל להו
שני פסלין ח' טפחים,
וכל פסל הוא סכך כשר,

בהן ואש"ש בהן ד' נמי קא"י: **אמאי כשרה**. כלל אמת מהנסקרים
ש"ס שיעור לפסל היכא דליכא למישרייה צדופן עקומה וכו כולה
מבולבלת בהן וא"ס גדולה היא אותם שחון לארבע אמות פסולות
בה: **שאין בה אלא שמונה אמות מוזמלמות**. לא פחות ולא יותר

אין לבוד באמצע. היינו למעלה דפנות מכשירין לעיל (דף ו'.)
קנה קנה פחות מג' ומקורת מצוי פריך שפיר דהיינו נמי
למעלה ופריך בין למאן דלמיר פ"ק דעירובין (דף י"ג): **קורה משום**
היכרא בין למאן דלמיר משום מחילה וא"ס א"ן לבוד באמצע א"כ

למיה מרובה מחמתה מיפסל עד
שמהל מכוסה יפה ומעובה כמין צית
שלא יהא צה נקב לאו פרכא היא
דכחא מיירי כשהאזיר מהלך על פני
כולה וצסיכין נחלקו לשנים והא דאין
סקן פסול פוסל בפחות מארבעה
ואע"ג דאין לבוד באמצע לא דמי
לאזיר דהא מה נפשך יתר משלשה
הרי יאל תמורת לבוד ופילוי הכי
אינו פוסל לפי שאינו חשוב להיות
חוץ ומפסיק צינתי:

אין בארובה פותח טפח טומאה
בבית כנגד ארובה טהור
טומאה כנגד ארובה כל הברית בולו
טהור. צסיפא גרסינן כי רישא
וודגריס אחרים יש צינייה חילוק
במסקת אהליות פריך ו' והכא לא מייתי
לה כולה שדרך הגמרא לקרר משניות
של סדר טהרות:

סיכך ע" גבי אכסדרה שיש לה פצימין.

בקונטרס (לעיל דף ק"ו). חז"ל המוקפת
אכסדרה חזר זו מוקפת צמיס
ופתוחים לה סביב משלש רוחות ולפני
הצמיס עשוין לאכסדראות סביב לג'
רוחות והאכסדרה פתוחה היא ואין
לה דופן לגד החצר וזה סיכך על גבי
אזירה של חצר ואין דופן לסוכה זו
אלא מחילות הצמיס המפסיקות בין
הצמיס לאכסדרה ומנאל תתקת
האכסדרה מפסקת סביב בין סכך
לדפנות וא"ס יש צרוחצ האכסדרה ד'
אמות פסולה פחות מד' אמות כשרה
דלמרינן דופן עקומה דוגמא לדבר
קלוייטטר"א של האומות שיש לה אזיר
שיש בה עשבים והקיף האכסדרה
סביב לה וששים בתקרה האכסדרה
ארבע אמות ויש לגד הסוכה פלימין
לאכסדרה עמודים כמין חלונות
וצניינה פחות משלשה כשרה דלמרינן
בה לצוד ושלאין צה פלימין פליגי
דאזני אמר כשרה דלמרינן פי תקרה
יורד וקומס דהוא עוציין של נקרים
שבתקרה עובי ראשייה הללה לגד
הסוכה יורד וקומס מכל קד ורצא
חצר פסולה לא דלמרינן פי תקרה
יורד וקומס כדמפרש טעמא לקמן כך
פירש בקונטרס והא דליתריך ליה
לאשמועינן שיש לה פלימין דכשרה על
ידי לצוד משום דלאידך לישנא
קפסיל רצא וקסבר דלא דלמרינן
הכא לצוד לפי שהפלימין חילון
האכסדרה נעשה ולא לאזיר החילון
ולמאי

ומודה רבי מאיר שאם יש בין נטר לנטר
כמלא נטר שמונה פסל בניהם וכשרה
בשלמא למ"ד בין באמצע בין מן הצד בד'
אמות משום הכי כשרה אלא למאן דאמר
באמצע בארבעה אמאי כשרה אמר רב
הונא בריה דרב יהושע הכא בסוכה דלא
הויא אלא שמונה (א) מצומצמות עסקינן ויהיב
נטר ופסל ונטר ופסל ונטר ופסל מהאי גיטא
ונטר ופסל ונטר ופסל ונטר ופסל מהאי
הכשר סוכה באמצע אמר אביי אויר
שלשה בסוכה גדולה ומיעוט בין בקנים בין
בשפודין הוי מיעוט בסוכה קטנה בקנים
הוי מיעוט בשפודין לא הוי מיעוט והני
מילי מן הצד אבל באמצע פליגי בה רב
אחא ורבינא חד אמר מ"א לבוד באמצע
וחד אמר אין לבוד באמצע מ"ט דמ"ד יש
לבוד באמצע דתניא: ^בקורה היוצאה מכותל
זה ואינה נוגעת בכותל אחר וכן שתי
קורות אחת יוצאה מכותל זה ואחת יוצאה
מכותל אחר ואינן נוגעות זו בזו פחות
משלשה אינו צריך להביא קורה אחרת
שלשה צריך להביא קורה אחרת ואידך
שאני קורות דרבנן מאי טעמא דמאן דאמר
אין לבוד באמצע דתנן: ^גארובה שבבית
ובה פותח טפח טומאה בבית כולו טמא
מה שכנגד ארובה טהור טומאה כנגד
ארובה כל הבית כולו טהור אין בארובה
פותח טפח טומאה בבית כנגד ארובה טהור
טומאה כנגד ארובה כל הבית כולו טהור
ואידך שאני הלכות טומאה דהכי גמרי
להו דרש רבי יהודה בר אלעאי בית שנפתח
וסיכך על גביו כשרה אמר לפניו ר' ישמעאל
ברבי יוסי רבי פריש כך פירש אבא ארבע
אמות פסולה פחות מארבע אמות כשרה
דרש רבי יהודה בר אלעאי אברומא שריא
אמר לפניו רבי ישמעאל ברבי יוסי רבי
פריש כך אמר אבא של מקום פלוגי אסורה
של מקום פלוגי מותרת כי היא דאמר אביי
האי ^דצחנתא דבב נהרא שריא מאי טעמא
אילמא משום דרדיפי מיא והאי דג טמא
כיון דלית ליה חוטא השדרה לא מצי קאים
והא קא חזינן דקאי אלא משום דמליחי
מיא והאי דג טמא כיון דלית ליה קילפי
לא מצי קאי והא קא חזינן דקאי אלא
משום דלא מרבה טינייהו דג טמא אמר
רבינא והאידנא דשפכי נהר איתן ונהר

גמדא להתם אסירא ^האתמר וסיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין כשרה
שאין לה פצימין אביי אמר כשרה ורבי אמר אכסדרה שיש לה פצימין
אמרין

אמרין

מייתינן לה כולה וזהו ראש הפרק ארובה שצמח להו. מסיני דאין לצוד באמצע ומהלכה לא גמרינן מידי אחריתי
אלא הואל דאתמר ציה: **רבי פריש**. א"ל דצריך: **אכסדרה**. מין דגיס קטנים ואין צרעין ניכרין צה: **אל מקום פלוגי**
אסורים. שערצין גדילין צבוחו נהר ומרוצ קוטנס אין יכול להפרישם שאין ניכרים: **אל מקום פלוגי מוסרי**. שאין אורו נהר
מגדל שרשים כדמפרש: **אחנשא**. מין דגיס קטנים: **דבב נהרא**. הנהר צב שמו: **רדיפי מיא**. קלות וממהרות לנרון: **חוט**
השדרה. נותן כח צאדם וצמחה ודגים להיות שדרתו עומדת צצריאות: **והא קחוזין דקאי**. צכמה נהרות הרדופין צצמייהן:
קילפי. שקסאים: **דלא מירכי טינייהו דג טמא**. אין טיט של אותו נהר מגדיל ומשקיץ שקלים ורמשים: **והאידינא נו'**. שהוסבו
לחונן עכשיו והם מגדילין שקלים ומהן יורדין לאותו נהר: **סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פלימין**. כגון חצר המוקפת אכסדרה כדפרשי'
במתניתין וסיכך בצוירה של חצר וסמך הסכך על שפת קירוי של אכסדרה ואין מחילות פנימיות מועילות לטובה דיש בתקרה האכסדרה
יותר מארבע אמות אבל לגד הסוכה יש לאכסדרה עמודין כמין חלונות וצניינה פחות משלשה כשרה דלמרינן צהו לצוד:
אמרין

רבינו הגנאל

גבוי אם יש בין כותל
לסיכוך ד' אמות פסולה,
שע"מ מנח' ד' אמות פסולה
הא פחות מד' כשרה,
וזו אחד מן החיצות
והוא דופן עקומה דקיימא
לן הלכה למשה מסיני
אליבא דר' מאיר. ויכן
שהיא ג' אמות ושליש
מהאי גיטא. וג' אמות
ושליש מהאי גיטא, וסכך
כשר באמצע ח' טפחים
שהן שיעור סוכה, ואין
כאילו הן שני פסלין (הן)
שהן באמצע היא הסוכה,
ואילו הטרסי והפסלין:
מהו הצד ומהו הצד
חשובין דכפנות, ודין
אותן כאילו כדופן עקומה,
לפיכך היא הסוכה כשרה,
ומצאנו אורה מפורש
בירושלמי ר' לוי בשם
ר' יוחנן ב"ר זנבא,
כתיב וסת על הארץ
את הפרחת מים שהרופין
קורי סכך, ומיכן שישנן
דפנות כדבר שקבל
טומאה, כגון הפרחת
שירא דופן. ואפילו דופן
מקצתו עומד ומקצתו
עקום נקרא דופן, ואריה
לזה הפרוכת, וכשר הוא.
ומפי' מה אמר ח' אמות
מצומצמות, כדי שיבא
פסלין דבוקין באמצע,
שאם יוסיף יפסד החסכון,
ואם יהיה הסכך ד' אמות
פסול. וקיימא לן שכמואל
בבא. דהא טוגיא דשמעתא
כוותיה. וכן המקרה טובתו
בשפודין או בארוכות
המטה כענין הנה, בהא
מוקמינן להו, ברופן
עקומה, ככית שפתח
וכחצר המוקפת אכסדרה,
כן סוכה המוקפת בדברים
שאין מסככין בהן, כגון
וכיוצא בהן. אויר פחות
מג' טפחים כצריך,
אמרין כלבוד דמי, כדתנן
הרחיק את הסיכוך ג'
טפחים מן הדפנות פסולה
הא פחות מג' אמרינן
כלבוד דמי וכשרה. אויר
פחות מג' באמצע, פליגי
בה רב אחא ורבינא, חד
אמר יש לבוד באמצע
גמר לה מקרה נ"א:
מן הקורה, דתניא קורה
היוצאה מכותל זה ואינה
נוגעת בכותל זה שכנגדו,
וכן שתי קורות אחת
יוצאה מכותל זה ואחת
זו אצל זה, אם יש בניהן
פחות פחות מג' טפחים
אין צריך להביא קורה
אחרת, דאמרין דפחות
מן כלבוד דמי, שלשה
צריך להביא קורה אחרת
לסתום הפתח
שבניהן. והחילוק דוחה
שאני קורה דמדוברין היא,
אבל סוכה שהיא מן
התורה לא אמרינן בה
לבוד באמצע. דתני ארובה
בתוך הבית ובה פותח
טפח, טומאה בבית כנגד
ארובה טהור, טומאה כנגד

כו', ואם אמרינן לבוד באמצע למה הבית הלא טהור על הטומאה, אלא שבע מנייה אין בין
לבוד באמצע. ודחי שאני הלכות טומאה דהכי גמרי. אתמר סיכך על גבי אכסדרה שיש לה פצימין,
כשרה, פיר' לחיים, ושאין לה פצימין, אלא סיכך על גבי כותלי בתים אחרים, אביי אמר כשרה,

שהוא שני [הפסלין] שהן קנים, כדאמרן מאי פסל [וכו'] קנים היוצאים מן הסוכה
סכך כשר באמצע ח' טפחים שהן אמה ושליש, ושליש אמות
וכן מן הצד האחר, ותנן בית שנפתח וסיכך על